

DÉLMAGYARORSZÁG

75. évfolyam, 300. szám
1985. december 23., hétfő

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEVED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Szűzbeszéd – parlamentari háttérrel

Faluvegi Lajos exozeje több mint két óra hosszán tartott. Azért teszem szavá az időt, mert az Országgyűlés ülészakaira sem jellemző, hogy a kormány vezetői egy témáról ilyen hosszán beszéljenek. No de a VII. ötéves tervről szóló tervjavaslat ismertetése, ha dupla ideig tartott volna, akkor sem illethetnének bőbeszédűséggel a miniszterelnök-helyettes. Hiszen a T. Ház is tisztában volt azzal, amit hallott, nemcsak mellbevágóan izgalmas hanem csak a jéghegy csúcsa. A következő öt esztendőre vonatkozó elképzeléseket lehetetlen percekkel mért időhatárokkal korlátozni. Természetesen bőven lesz lehetőségünk, hogy a tervtörvény megállapításait a közeljövőben továbbgondoljuk.

Ezt tették a képviselők hozzászólásaikban, a parlamenti folyosókon, a szünetközi beszélgetésekben. Ami szinte mindenkit foglalkoztatott: *ennyire nyitott terv, mint amilyen a VII. ötéves koncepció, eddig még nem volt.* Egyszerű a magyarázat: hogy az irányítás könnyebben manőverezzen, sokkal nagyobb készséggel kell hazánkban alkalmazkodnia a világ műszaki fejlődéséhez, a nemzetközi együttműködés követelményeihez. Ugyanis elképzelhetetlen, hogy öt évre előre mindent pontosan lássunk és meghatározzunk. Erre a legbölcsebb kormány és a legelőrelátóbb terv sem vállalkozhat. Szintén az újdonság erejével hatott, a hagyományos nyugat-európai piacok mellett külkereskedelmünk mennyire számít a csendes-óceáni övezet piaci lehetőségeivel. A közgazdászok egyre többször hangoztatják „Európa alonyát”, és az „igéret földjeként” jegyzik a Távol-Keletet. Külkereskedőink pedig régóta mondogatják, annak ellenére, hogy nincs tengerünk, jobban kellene figyelni arra, mi történik a szamurájok földjén és környékén.

Sokan kritizálták népgazdaságunk teljesítményét. Megdöbbentő, egy-két százalékos nemzeti jövedelmünkbe kerül a hét végén megnyújtott „pihenőnapok” sokasága. Több évtizedes gyakorlat, hogy a hét elején, az ünnepek előtt és után jóval kevesebben dolgozunk és kevesebbet termelünk. Így lehetne parodizálni a klasszikus esetet: hétfőn kipihenjük a szombat-vasárnap fáradalmait, kedden megpróbálunk akklimatizálódni, szerda már ér valamit, kezdünk belejönni, csütörtökön lenne az igazi teljesítmény, de fél szemmel a hét végére sanditunk. Pénteken már szombatra készülünk. Soha nem tudtam péntek délután — természetesen munkaidőben — interjút kapni igazgatótól, osztályvezetőtől... Társadalmunk kényelmessége nemcsak azzal a veszéllyel fenyeget, hogy elmaradunk, hanem lemaradunk. A felzárkózás nemcsak a kormány ügye, hanem minden kis közösségé. A hozzászólók többsége a szemléletváltás szükségességét hangsúlyozta.

A tervtörvény megszavazása után Takács Imrénét megkérdeztem, nyugodtabb-e? Érdeklődésemnek speciális oka, hogy a képviselő szünetében hangon beszélt a megyei képviselőcsoport ülésén. Aggodalmát fejezte ki, mert a könnyűipar elveszti fajsúlyát a megye gazdasági életében. Erre a következtetésre az előzetes tervkonceptió alapján jutott. Közösített, Szeged a könnyűipar egyik hazai központja. A KSZV, a textilművek, a ruhagyár legalább ötezer asszonynak és lánynak ad biztos kenyeret. Takács Imréné egyébként a textilművekben dolgozik. Visszatérve a kérdésre: a képviselő elmondta, nyugodtabb, a tervtörvényből kiderül, nem fenyegeti a könnyűipart a leépítés veszélye. Igaz, az ágazatnak hozzá kell járulnia az egyensúlyhoz, olyan termékeket kell Szegeden gyártani, amelyeket külföldön is el lehet adni. A gyár új gépeket kapott, de ez nem jelenti azt, hogy befejeződött volna a műszaki fejlesztés.

Parlamentünk legfiatalabb képviselője is bemutatkozott, elmondta szűzbeszédét. Elektorát szorongások között írom le, mert a képviselő: Bödöné Rózsa Edit (Csongrád m. 3. vk.) 24 éves. Azért vagyok zavarban, mert a minap a megyei tanács ülésének tudósításában közöltem az újonnan kinevezett osztályvezetőnk életkorát. Egy ismerősöm megrótt ezért, kicsoda illetlenség. Erre azt válaszoltam, a közéletben szereplő asszonyok és lányok életkorukat is vállalják.

Bödöné Rózsa Editet még a felszólalás előtt megkérdeztem, hogy készült parlamenti szereplésére? A szűzbeszéd hiteles története a következő. A képviselőt — aki a szegedi gumigyár energetikusa — meghívták az Országgyűlés tervbizottságának ülésére. Ott határozta el, elmondja a szabályozókról véleményét — a szakma tapasztalatait. Tényeket, adatokat a Taurus vezérigazgatójától is kapott. Beszédét az Országgyűlés előtt egy nappal írta meg. Az első változattal nem volt megelégedve. Maradt még az indulás előtt egy éjszakája, és akkor átdolgozta a beszédvázlatot. Arra nem maradt ideje, hogy a „piszkozatot” legépelje. Aztán csak azért izgult, nehogy bakizzon, elharapja a mondatot vagy elnézze a kézzel írt sorokat. Természetesen nem tagadta, hogy szaporábban dobogott a szíve, amikor beszélt

Halász Miklós

Befejeződött az Országgyűlés téli ülészakája

Elfogadták a VII. ötéves terv célkitűzéseit

Szombaton, a népgazdaság VII. ötéves tervéről szóló törvényjavaslat feletti vitával, folytatta munkáját az Országgyűlés téli ülészakája. Az ülésteremben foglalt helyet Losonczy Pál, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke; Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt főtitkára; Lázár György, a Minisztertanács elnöke.

Az ülést Sarlós István nyitotta meg. Elsőként Várkonyi Péter külügyminiszter emelkedett szólásra. (Felszólalását külön ismertetjük.)

Ezt követően felszólt Szabó Miklós (Békés m. 5. vk.), Bödöné Rózsa Edit (Csongrád m. 3. vk.; felszólalását külön ismertetjük), Nagyiványi András (Budapest 19. vk.), Kósa Antal (Bács-Kiskun m. 3. vk.), Katona Sándor (Fejér m. 12. vk.), Lotz Ernő (Borsod-Abaúj-Zemplén m. 12. vk.) és Térenyi Pál, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnöke.

Szót kért a vitában Lakatos László (Győr-Sopron m. 4. vk.), Molnár Ferenc (Szolnok m. 11. vk.), Tollár József (Zala m. 6. vk.), Feny-

vesi Henrik (Somogy m. 7. vk.), Simon Péter (Tolna m. 9. vk.), Kovács András (Heves m. 10. vk.), Juhász Mihály (Budapest 65. vk.), Szabóné Kakas Irén (Vas m. 8. vk.), Fehér Tibor (Veszprém m. 1. vk.), Berdár Béla (Pest m. 25. vk.) és Kovács Mátyás (Komárom m. 4. vk.).

A hozzászólások után Faluvégi Lajos miniszterelnök-helyettes kapott szót, hogy összefoglalja a kétnapos vitában elhangzottakat. Megállapította, hogy a törvényjavaslat a vitában egyetértést és támogatást kapott. Az elhangzott észrevételek, megjegyzések két kérdés körül csoportosultak. Az egyik, hogy a tervjavaslat nem tud az emberek minden igényének olyan mértékben megfelelni, ahogy azt elvárják. A másik: vajon minden területen rendelkezésre állnak-e majd a nagy feladatok megoldásához, a kibontakozáshoz szükséges eszközök.

E két figyelemfelhívást indokoltnak tartjuk — mondom —, ezek kifejezik a társadalom növekvő önismeretét, a szélesedő demokracizmust, és a közös ügyekért

érezett felelősséget is. A következő időszak feladatainak megoldása során erősíteni fogjuk a tervezés társadalmi érzékenységét és a nagyobb teljesítményekre készítő eszközöket. A társadalmi várakozásokhoz csak oly módon tudunk jobban közelíteni, ha az a teljesítményeken alapul. A kibontakozást nem lehet, de nem is akarjuk másra építeni. Ez a terv kulcskérdése.

A vita megerősítette, hogy a tervjavaslat összhangban van a XIII. kongresszus határozataival és a kormány ötéves munkaprogramjával. A tervjavaslatot úgy minősítette, hogy az szorgalmas munkán alapuló előrehaladást tesz lehetővé. A tervjavaslatról legtöbbször elhangzott jelző az volt — mondom —, hogy: *redlős*.

A továbbiakban a miniszterelnök-helyettes elmondta: a vitában nagyon jól érzékelték, hogy a fő követelmény az ipar versenyképességének javítása.

A felszólalók szavá tették a foglalkoztatás és a kereset-szabályozás ügyét. A kormány is úgy látja, hogy a hatékony foglalkoztatás-

ban még sok tennivaló van, ezért az első negyedévben áttekinti az idevágó kérdéseket.

Faluvégi Lajos válaszában részletesen kitért a szénbányászat és a kohászat kérdéseire. Az energetika ügyeit a terv összefüggésrendszerre megfelelőképp elrendezi. A kormány foglalkozik a biomassza energetikai felhasználásával is.

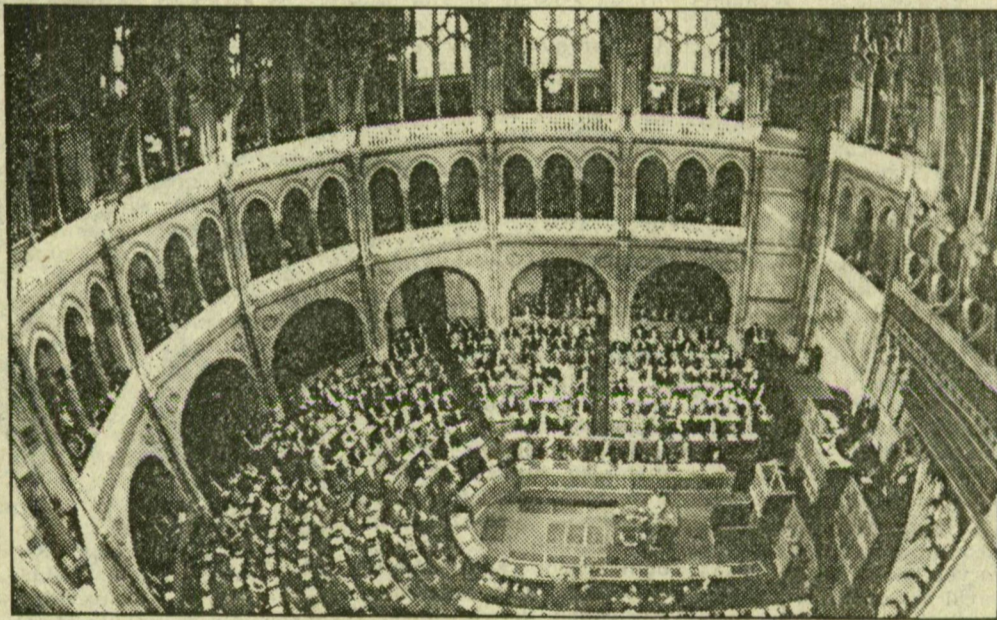
A mezőgazdaságról szólva hangsúlyozta, hogy elsőrendű feladat a hatékonyság növelése. Ez az üzemek egy részénél már megtörtént.

A következő időszakban figyelemmel kísérjük az állattenyésztést segítő intézkedéseket, hogy fenntartsuk a termelési kedvet — mondom —, foglalkozunk a kedvezőtlen adottságú szövetkezetek helyzetének javításával is.

Faluvégi Lajos válaszában egyetértett azzal, hogy a tanácsok költségvetésében a közoktatás nagyobb figyelmet kapjon.

Befejezésül a kormány nevében elfogadta a törvénymódosító javaslatokat, és kérte a képviselőket, hogy a

(Folytatás a 2. oldalon.)

Nagy László képriportja